

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 72.286/1
van 8 december 2022

over

een voorontwerp van decreet ‘tot wijziging van het decreet van
26 april 2019 houdende de justitiehuisen en de juridische
eerstelijnsbijstand, wat betreft de indicatiestelling en de interne
informatiedeling’

Op 4 oktober 2022 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet ‘tot wijziging van het decreet van 26 april 2019 houdende de justitiehuisen en de juridische eerstelijnsbijstand, wat betreft de indicatiestelling en de interne informatiedeling’.

Het voorontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 24 november 2022. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Chantal BAMPs en Wouter PAS, staatsraden, Michel TISON en Johan PUT, assessoren, en Greet VERBERCKMOES, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Barbara SPEYBROUCK, eerste auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 8 december 2022.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

1. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet strekt tot wijziging van het decreet van 26 april 2019 ‘houdende de justitiehuisen en de juridische eerstelijnsbijstand’. Het past de definitie aan van indicatiestelling zodat uitdrukkelijk wordt verwezen naar een risicotaxatie en een psychodiagnostisch onderzoek (artikel 2). Er wordt in de mogelijkheid voorzien voor de personeelsleden van de justitiehuisen om onderling informatie uit te wisselen, zonder dat zij, indien zij gebonden zijn door een beroepsgeheim, strafbaar kunnen worden gesteld op basis van artikel 458 van het Strafwetboek (artikel 4). Voorts wordt de rechtvaardigingsgrond voor de verwerking van persoonsgegevens door de justitiehuisen¹ uitgebreid met de verwerking van persoonsgegevens die noodzakelijk zijn om te voldoen aan een wettelijke verplichting² (artikel 3).

VORMVEREISTEN

2. Het voorontwerp bevat bepalingen die op de verwerking van persoonsgegevens betrekking hebben.

Over het voorontwerp heeft de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens op 6 september 2022 advies nr. 2022/081 uitgebracht.

Zoals evenwel is uiteengezet in advies 61.267/2/AV van 27 juni 2017 over een voorontwerp dat tot de wet van 3 december 2017 ‘tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit’ heeft geleid,³ is de Gegevensbeschermingsautoriteit belast met het toezicht op de naleving van de “algemene” regels inzake de verwerking van persoonsgegevens, met inbegrip van de algemene regels die de federale overheid ter uitvoering van de Algemene Verordening Gegevensbescherming heeft vastgesteld.⁴ Daaronder valt ook de bevoegdheid om, wat die regels betreft, advies te geven teneinde te voldoen aan de voormelde adviesverplichting. De conclusie is dan ook dat het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit alsnog zal moeten worden ingewonnen met betrekking tot de ontworpen regeling.

¹ Thans is dit beperkt tot artikel 6, lid 1, e), van verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 ‘betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming of AVG)’ dat luidt: “e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen”.

² Artikel 6, lid 1, c), van de AVG luidt: “c) de verwerking is noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust”.

³ *Parl.St.* Kamer 2016-17, nr. 54-2648/001, 103-132.

⁴ Daarnaast kunnen ook de gemeenschappen en gewesten autoriteiten oprichten die toezicht houden op de naleving van de “specifieke” regels die de deelstaten ter uitvoering van de AVG hebben vastgesteld inzake de verwerking van persoonsgegevens in het kader van activiteiten die onder hun bevoegdheid vallen. Het verlenen van de bevoegdheid aan die autoriteiten om adviezen te geven, teneinde te voldoen aan de verplichtingen die uit de desbetreffende bepalingen van de AVG voortvloeien, hoort daar ook onder.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

3. Het ontworpen artikel 11, § 3, van het decreet van 26 april 2019 bepaalt dat wanneer personeelsleden van de justitiehuizen, met het oog op de uitvoering van hun opdrachten, informatie over een justitiabele met elkaar uitwisselen, ze niet strafbaar kunnen worden gesteld wegens schending van het beroepsgeheim.

Aldus voorziet het ontworpen artikel 11, § 3, in een uitzondering op het beroepsgeheim, geregeld in artikel 458 van het Strafwetboek. Het beroepsgeheim laat immers de geheimplichtigen niet toe informatie te delen met anderen dan de geheimgerechtigde.

4. Artikel 458 van het Strafwetboek legt een geheimhoudingsplicht op aan alle personen “die uit hoofde van hun staat of beroep kennis dragen van geheimen die hun zijn toevertrouwd”. Het bekendmaken van deze geheimen buiten de in het Strafwetboek bepaalde gevallen of buiten de gevallen waarin de wet, het decreet of de ordonnantie dit verplicht of toelaat, wordt gestraft.

Artikel 458 van het Strafwetboek biedt aldus aan de decreetgever de mogelijkheid om er uitdrukkelijk in te voorzien dat personeelsleden van de justitiehuizen, die gebonden zijn door een beroepsgeheim, informatie die is gedekt door dat beroepsgeheim mee kunnen delen aan andere personeelsleden, gebonden door een beroepsgeheim of door een ambtsgeheim of discretieplicht.⁵⁻⁶

5. De geheimhoudingsplicht, die door de wetgever aan de houder van het beroepsgeheim is opgelegd, heeft hoofdzakelijk tot doel het fundamentele recht op eerbiediging van het privéleven te beschermen van diegene die iemand in vertrouwen neemt. Daarenboven is de inachtneming van het beroepsgeheim de *conditio sine qua non* voor het instellen van een vertrouwensband tussen de houder van het geheim en de persoon die iemand in vertrouwen neemt. Alleen die vertrouwensband maakt het voor de houder van het beroepsgeheim mogelijk de persoon die hem in vertrouwen neemt op dienstige wijze bijstand te verlenen.⁷

Het beroepsgeheim is evenwel niet absoluut. Artikel 458 van het Strafwetboek zelf bepaalt overigens dat de houders van het beroepsgeheim niet strafbaar zijn wanneer de wet, het decreet of de ordonnantie hen verplicht of toelaat de geheimen die hen zijn toevertrouwd, bekend te maken.

⁵ Overeenkomstig het Vlaams Personeelsstatuut zijn de personeelsleden van de justitiehuizen (contractueel of statutair) gehouden tot het ambtsgeheim en bijgevolg een discretieplicht (artikel II.2, § 1, van het Vlaams Personeelsstatuut). In het decreet van 26 april 2019 is niet uitdrukkelijk vermeld dat justitieassistenten gebonden zijn door een beroepsgeheim. Zij zijn wel gebonden door specifieke geheimhoudingsverplichtingen (bijvoorbeeld in het kader van het geheim van het strafonderzoek).

⁶ Zie in dit verband: adv.RvS 68.557/3 van 28 januari 2021 over een voorontwerp dat heeft geleid tot het Vlaams decreet van 21 mei 2021 ‘houdende de machtiging van de Vlaamse deelnemers aan en de regeling van de modaliteiten van deelname aan de lokale integrale veiligheidscellen inzake radicalisme, extremisme en terrorisme’ (opmerking 7.1), *Parl.St.* VI.Parl. 2020-21, nr. 700/1.

⁷ GwH 14 maart 2019, nr. 44/2019, B.4.1; GwH 15 juli 2021, nr. 107/2021, B.19.2.

6. Zulk een opheffing van het beroepsgeheim zal echter, gelet op het doel van het beroepsgeheim, een betekenisvolle impact hebben op de bescherming van het privéleven.

Artikel 4 van het voorontwerp moet dus beschouwd worden als een inmenging in het recht op eerbiediging van het privéleven, meer bepaald wat het aspect bescherming van persoonsgegevens betreft, dat gewaarborgd wordt bij artikel 22 van de Grondwet en artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

Om in het licht van de voornoemde bepalingen aanvaardbaar te zijn, moet de inmenging in het recht op eerbiediging van het privéleven worden geformuleerd in duidelijke en voldoende nauwkeurige bewoordingen die het mogelijk maken de gevallen te voorzien waarin de wetgever een dergelijke inmenging toestaat. Elke inmenging in het recht op eerbiediging van het privéleven moet bovendien steunen op een redelijke verantwoording en evenredig zijn met de door de wetgever nagestreefde doelstellingen.⁸

Hoewel met de inmenging waarin voorliggend voorontwerp van decreet voorziet een legitiem doel wordt nagestreefd, zijnde de onderbouwing van beslissingen en de efficiënte uitvoering van een straf of maatregel⁹, dient te worden nagegaan of de bepaling in artikel 4 van het voorontwerp voldoet aan de eisen van wettigheid en voorzienbaarheid, zodat kan worden toegezien op de naleving van de eis van evenredigheid.¹⁰

7.1. De ontworpen bepaling voorziet in de onderlinge uitwisseling van informatie tussen “de personeelsleden van de justitiehuisen”.

Deze term heeft een ruime draagwijdte, en lijkt aldus, naast de justitieassistenten en de psychologen, ook de directeurs, de teamverantwoordelijken en de administratieve medewerkers te omvatten. Nochtans wordt in de memorie van toelichting meermaals gesteld dat met de ontworpen bepaling de mogelijkheid tot het uitwisselen van informatie wordt beoogd tussen de justitieassistenten en de psychologen:

“De psycholoog staat in voor het uitvoeren van risicotaxatie en psychodiagnostiek aan de hand van wetenschappelijke gevalideerde instrumenten binnen een gedwongen kader teneinde een gespecialiseerde ondersteuning en onderbouwing te kunnen geven aan de justitieassistenten. Aan de hand van de risicotaxatie wordt er beoogd een inschatting te maken van de waarschijnlijkheid dat een justitiabele in de toekomst nieuwe feiten zal plegen. Op basis van dit recidiverisico kunnen vervolgens verschillende interventies op

⁸ Adv.RvS 63.192/2 van 19 april 2018 over een voorontwerp dat geleid heeft tot de wet van 30 juli 2018 ‘betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens’, *Parl.St.* Kamer 2017-18, nr. 3126/1; adv.RvS 63.202/2 van 26 april 2018 over een voorontwerp dat heeft geleid tot de wet van 5 september 2018 ‘tot oprichting van het informatieveiligheidscomité en tot wijziging van diverse wetten betreffende de uitvoering van verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG’, *Parl.St.* Kamer 2017-18, nr. 3185/1; adv.RvS 70.542/AV van 24 december 2021 over een voorontwerp van wet ‘betreffende de verplichte vaccinatie tegen COVID-19 van gezondheidsbeoefenaars’, *Parl.St.* Kamer 2021-22, nr. 2533/1.

⁹ Zie ook het onder randnummer 7.1 opgenomen citaat uit de memorie van toelichting.

¹⁰ Vgl. adv.RvS 71.180/1 van 13 mei 2022 over een voorontwerp dat heeft geleid tot het decreet van 1 juli 2022 ‘tot wijziging van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019’, *Parl.St.* Vl.Parl. 2021-22, nr. 1303/1, opmerking 9.2.

maat geïnitieerd worden, met als doel het verminderen van recidive (= risicomanagement). Daarnaast laat het psychodiagnostisch onderzoek toe om de aard van eventuele stoornissen vast te stellen en op basis hiervan een advies op maat te verlenen aan de justitieassistent met het oog op begeleiding en doorverwijzing van de justitiabele. Door deze systematische risicotaxatie en psychodiagnostiek toe te passen op cruciale momenten in de strafuitvoering, zullen beslissingen in dit kader beter onderbouwd genomen kunnen worden. Via deze benadering die gepaard gaat met het nodige risicomanagement, wordt er bijgedragen aan het verminderen van het risicorecidive en wordt ingezet op een betere re-integratie in de maatschappij.”

Het is met oog daarop dat het “noodzakelijk is dat psychologen en justitieassistenten informatie kunnen uitwisselen”.

Gevraagd of er nog andere personeelsleden dan de psychologen door een beroepsgeheim zijn gebonden, antwoordt de gemachtigde bovendien dat “momenteel” enkel de experts risicotaxatie onder het beroepsgeheim vallen.

De verwijzing naar de “personeelsleden van de justitiehuisen” is te ruim geformuleerd en dient te worden vervangen door een meer nauwkeurige omschrijving, zodat die in overeenstemming is met de memorie van toelichting.

7.2. De ontworpen bepaling stelt dat de uitwisseling van informatie dient te gebeuren “met het oog op de uitvoering van hun opdrachten, vermeld in artikel 5 van dit decreet”.

De opdrachten van de justitiehuisen die worden opgesomd in artikel 5 van het decreet zijn evenwel veel ruimer dan wat in de memorie van toelichting wordt vermeld als opdrachten waarvoor de ontworpen bepaling het uitwisselen van informatie wil toelaten.

Blijkens de memorie van toelichting worden enkel de opdrachten, op verzoek van een opdrachtgever, in het kader van een gerechtelijke procedure of ter uitvoering van een gerechtelijke beslissing, overeenkomstig artikel 5, § 1, III, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’ bedoeld, hetgeen overeenstemt met het bepaalde onder artikel 5, 1°, van het decreet van 26 april 2019. Daarenboven wordt nog aangeduid dat het enkel de strafrechtelijke opdrachten betreft.

Dit wordt ook zo door de gemachtigde aangegeven:

“De opdrachten van de justitiehuisen worden in federale regelgeving uitdrukkelijk omschreven (overeenkomstig artikel 5, §1, III, de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen). De opdrachten in strafrechtelijke procedures kunnen als volgt opgedeeld worden:

- De gerechtelijke overheid, de strafinrichtingen en de forensische psychiatrische centra kunnen aan een justitiehuis de opdracht geven om een voorlichtingsrapport op te maken. Dergelijk rapport informeert hen over de meest geschikte straf, maatregel, uitvoeringsmodaliteit of voorwaarde die aan een justitiabele kan worden opgelegd. Het rapport kan ook als oogmerk hebben om het opvangmilieu van deze personen te beschrijven. Justitieassistenten maken deze voorlichtingsrapporten op.

- De gerechtelijke overheid en de strafinrichtingen kunnen daarnaast aan een justitiehuis de opdracht geven om een justitiabele op te volgen en te begeleiden, met het oog op de correcte uitvoering van een opgelegde straf, maatregel, uitvoeringsmodaliteit of voorwaarde. Justitieassistenten voeren bureelgesprekken met de justitiabelen en maken begeleidingsrapporten op. Deze rapporten maken ze aan de opdrachtgever over, met kopie aan het openbaar ministerie.

Zowel een risicotaxatie als een psychodiagnostisch onderzoek kunnen uitsluitend plaatsvinden in functie van een bij wet omschreven strafrechtelijke opdracht van de justitieuhuizen.”

Aangezien onder de opdrachten in artikel 5, 1°, van het decreet van 26 april 2019 niet enkel de strafrechtelijke en penitentiaire opdrachten vallen, maar ook de opdrachten inzake slachtofferonthaal en de burgerlijke opdrachten¹¹, waar risicotaxatie en psychodiagnostisch onderzoek niet aan de orde zijn, volstaat het niet om in de ontworpen bepaling de verwijzing naar artikel 5 te vervangen door een verwijzing naar artikel 5, 1°, van het decreet van 26 april 2019.

Er dient een meer nauwkeurige omschrijving te worden gegeven van de opdrachten waarvoor met het oog op de uitvoering ervan informatie kan worden uitgewisseld.

7.3. De ontworpen bepaling verwijst naar de uitwisseling van informatie “over een justitiabele”.

Volgens de memorie van toelichting is de justitiabele: “een verdachte, veroordeelde of geïnterneerde”. Dit strookt ook met de bedoeling van de stellers om de ontworpen regeling enkel strafrechtelijke opdrachten te laten betreffen.

In artikel 2, 9°, van het decreet van 26 april 2019 wordt een justitiabele echter gedefinieerd als:

- “a) een verdachte, beschuldigde, beklaagde, in verdenkinggestelde, veroordeelde of geïnterneerde persoon;
- b) een slachtoffer, naaste of nabestaande;
- c) een minderjarige of een partij in het geding in het kader van een burgerrechtelijke opdracht;
- d) een persoon die het voorwerp uitmaakt van een overleg in het kader van een sectoroverschrijdend netwerk als vermeld in artikel 5, 2°”.

Gelet op de vereiste nauwkeurigheid en op de doelstelling van de stellers, moet in de ontworpen bepaling dus verwezen worden naar de justitiabele, zoals vermeld in artikel 2, 9°, a), van het decreet van 26 april 2016. Dezelfde opmerking kan worden gemaakt bij de ontworpen wijziging van het begrip “indicatiestelling” in artikel 2 van het voorontwerp.

7.4. De ontworpen bepaling voorziet in de uitzondering op het beroepsgeheim voor wat betreft de onderlinge uitwisseling van “informatie”.

¹¹ Zie in dit verband: *Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 1438/1, 17-20.

Op de vraag welke “informatie” precies kan worden uitgewisseld, verwijst de gemachtigde naar de opdrachten van de justitiehuisen, zoals hiervoor geciteerd, en stelt zij dat het resultaat van een risicotaxatie en een psychodiagnostisch onderzoek “samen met andere noodzakelijke gegevens, (wordt) verwerkt in het rapport dat de justitieassistent aan de opdrachtgever [overmaakt]”. Zij voegt daaraan toe:

“Gezien het uitvoeren van risicotaxaties en psychodiagnostische onderzoeken een gespecialiseerde kennis vereist, zal deze taak toevertrouwd worden aan personeelsleden die over een masterdiploma in de klinische psychologie beschikken. Zij treden op als expert in de materie, dragen de titel van psycholoog en zijn ingeschreven zijn op de lijst van de Psychologencommissie.

De justitieassistent en de psycholoog behoren in collegiaal overleg elkaar te ondersteunen bij de uitvoering van hun opdrachten. De justitieassistent deelt tijdens dit overleg zijn informatie en inzichten zodat de psycholoog over de nodige informatie beschikt om de risicotaxatie of het psychodiagnostisch onderzoek uit te voeren. De psycholoog heeft toegang tot het elektronisch dossier van de justitieassistent, voert de risicotaxatie en/of het onderzoek uit en bespreekt het resultaat met de justitieassistent. Het eindoordeel en suggesties omtrent het risicomanagement worden vervolgens in een vaste format opgemaakt door de psycholoog en bezorgd aan de justitieassistent. De informatie-uitwisseling beperkt zich tot hetgeen hierbij noodzakelijk is.”

Overeenkomstig artikel 5, lid 1, b), van de AVG moet elke verwerking van persoonsgegevens plaatsvinden met een bepaald doeleinde en mogen gegevens die verzameld zijn voor een bepaald doeleinde in principe niet verder worden verwerkt voor een ander doeleinde. Dit principe geldt bij elke verwerking, ongeacht of die verwerking plaatsvindt binnen dezelfde organisatie. Overeenkomstig het beginsel van de minimale gegevensverwerking vastgelegd in artikel 5, lid 1, c), van de AVG, dat ook inherent is aan het proportionaliteitsbeginsel dat voortvloeit uit artikel 22 van de Grondwet, mogen alleen die gegevens uitgewisseld worden die strikt noodzakelijk zijn ten aanzien van het nagestreefde doel.

Indien de informatie die wordt uitgewisseld bijzondere categorieën van persoonsgegevens betreft, zoals omschreven in artikel 9, g) en h), van de AVG, alsook persoonsgegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten, zoals omschreven in artikel 10 van de AVG, moet worden voorzien in passende en specifieke maatregelen ter bescherming van de rechten en vrijheden van de personen.

Uit de artikelen 8 en 15 van het decreet van 26 april 2019 blijkt weliswaar dat voor deze gegevens specifieke maatregelen gelden. Toch moet worden vastgesteld dat, gelet op het vermeldde in de memorie van toelichting, in de ontworpen bepaling beter tot uiting moet komen dat de uitwisseling van informatie gebeurt om een risicotaxatie en/of een psychodiagnostisch onderzoek te kunnen uitvoeren.

Enkel op die wijze wordt voldaan aan de bovenvermelde beginselen van doelbinding (art. 5, lid 1, b), AVG) en van minimale gegevensverwerking (art. 5, lid 1, c), AVG). Deze specificering van de informatie vermijdt ook dat de personeelsleden van de justitiehuisen gegevens onder elkaar uitwisselen met een ander doeleinde dan waarvoor ze zijn verzameld.

7.5. In de memorie van toelichting wordt gesteld dat het “de bedoeling [is] dat de psycholoog telkens zijn/haar rol duidt naar de justitiabele toe, en de justitiabele informeert over het

feit dat de verstrekte informatie aan de justitieassistent kan worden bezorgd. De justitiabele is dus op de hoogte van de mogelijkheid tot infodeling”.

In het licht van de idee van transparantie, vervat in de AVG, moet deze waarborg in de ontworpen bepalingen zelf worden opgenomen, of moet op zijn minst in de memorie van toelichting worden aangegeven dat vanaf het eerste contact tussen de justitiabele en de psycholoog of justitieassistent de justitiabele op de hoogte wordt gebracht.

7.6. Uit de voormelde vaststellingen volgt dat het ontworpen artikel 11, § 3, van het decreet van 26 april 2019 grondig moet worden verduidelijkt en dat de volgende elementen erin moeten worden opgenomen: 1) de aanduiding van de personen over wie informatie wordt uitgewisseld door welke personen, 2) met het oog op de uitvoering van welke opdracht en welke informatie kan worden uitgewisseld en 3) met welk doel de informatie kan worden uitgewisseld.

8.1. Krachtens artikel 22 van de Grondwet geldt voor elke verwerking van persoonsgegevens en, meer in het algemeen, voor elke schending van het recht op het privéleven, dat het beginsel van een uitdrukkelijke wettelijke regeling in acht dient te worden genomen. Doordat artikel 22 van de Grondwet aan de bevoegde wetgever de bevoegdheid voorbehoudt om vast te stellen in welke gevallen en onder welke voorwaarden afbreuk kan worden gedaan aan het recht op eerbiediging van het privéleven, waarborgt het aan elke burger dat geen enkele inmenging in dat recht kan plaatsvinden dan krachtens regels die zijn aangenomen door een democratisch verkozen beraadslagende vergadering. Een delegatie aan een andere macht is evenwel niet in strijd met het wettelijkheidsbeginsel voor zover de machtiging voldoende nauwkeurig is omschreven en betrekking heeft op de tenuitvoerlegging van maatregelen waarvan de “essentiële elementen” voorafgaandelijk door de wetgever zijn vastgesteld. Bijgevolg moeten de “essentiële elementen” van de verwerking van persoonsgegevens in de wet zelf worden vastgelegd. In dat verband is de afdeling Wetgeving van oordeel dat ongeacht wat de aard van de betrokken aangelegenheid is, de volgende elementen in beginsel “essentiële elementen” uitmaken: 1°) de categorie van verwerkte gegevens; 2°) de categorie van betrokken personen; 3°) de met de verwerking nagestreefde doelstelling; 4°) de categorie van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens; en 5°) de maximumtermijn voor het bewaren van de gegevens.¹²

8.2. Overeenkomstig artikel 8, laatste lid, van het decreet van 26 april 2019 bewaren de justitiehuisen persoonsgegevens die zij bij de uitoefening van hun opdrachten verwerken, niet langer dan nodig is voor de uitoefening van deze opdrachten. De Vlaamse Regering voorziet, na advies van de bevoegde toezichthoudende autoriteit, per verwerkingsfinaliteit in specifieke bewaartermijnen of afbakeningscriteria voor de bewaartermijnen.

In antwoord op de opmerking van de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens over de bewaartermijn¹³ wordt in de memorie van toelichting

¹² Adv.RvS 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp dat heeft geleid tot de wet van 14 augustus 2021 ‘betreffende de maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie’ (opmerking 101) en GwH 10 maart 2022, nr. 33/2022, B.13.1.

¹³ Opmerkingen 47-49 en 60 in het advies nr. 2022/081 van 6 september 2022. Zie ook het advies nr. 52/2019 van 27 februari 2019 van de Gegevensbeschermingsautoriteit over een voorstel van decreet met betrekking tot de justitiehuisen en de juridische eerstelijnsbijstand (opmerking 55).

gesteld dat dit reeds wordt geregeld in het besluit van de Vlaamse Regering van 18 maart 2022 ‘tot uitvoering van bepalingen over de justitiehuizen van het decreet van 26 april 2019 houdende de justitiehuizen en de juridische eerstelijnsbijstand’.

Over artikel 5 van het voormeld besluit heeft de afdeling Wetgeving in het advies 70.878/1¹⁴ van het volgende opgemerkt:

“Voor artikel 5 van het ontwerp wordt rechtsgrond geboden door artikel 8, zesde lid, van het decreet van 26 april 2019. Wel moet worden vastgesteld dat artikel 8, zesde lid, bepaalt dat de justitiehuizen de persoonsgegevens niet langer bewaren dan nodig is voor de uitoefening van hun opdrachten, en dat deze decretale bepaling geen voldoende nauwkeurige omschrijving van de bewaartermijn bevat. Om in overeenstemming te zijn met artikel 22 van de Grondwet,¹⁵ zal de decreetsbepaling aangepast moeten worden zodat meer precieze maximale bewaartermijnen worden ingeschreven, dan wel dat voldoende duidelijke criteria worden vermeld die de Vlaamse Regering in acht moet nemen bij het vastleggen van de maximale bewaartermijnen.”

Gelet op de ontworpen wijziging van artikel 11 van het decreet van 26 april 2016 en het artikel 12 van hetzelfde decreet, kan de informatie die wordt uitgewisseld tussen de personeelsleden van de justitiehuizen worden verwerkt in bestanden. Bijgevolg blijft de vaststelling geldig dat artikel 8 van het decreet van 26 april 2019, om in overeenstemming te zijn met artikel 22 van de Grondwet, moet worden aangepast zodat meer precieze maximale bewaartermijnen worden ingeschreven, dan wel dat voldoende duidelijke criteria worden vermeld die de Vlaamse Regering in acht moet nemen bij het vastleggen van de maximale bewaartermijnen.

9. Op de vraag hoe de ontworpen bepaling zich verhoudt tot het geheim van het strafonderzoek, antwoordt de gemachtigde:

“De psycholoog kan als expert ook [worden] ingeschakeld bij de uitvoering van een opdracht, zoals omschreven in de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis (art. 35, § 1, en art. 38). De opdracht wordt gericht aan ‘de dienst justitiehuizen’: de gemeenschappen zijn naar onze mening bevoegd om zelf te bepalen wie ingeschakeld wordt bij het uitvoeren van de opdracht en welke methodologie de justitiehuizen daarbij hanteren. Daarbij primeert het geheim van het vooronderzoek. De justitiehuizen kunnen, met het oog op de uitvoering van een opdracht gedurende het vooronderzoek, ook informatie bekomen die zich in het strafdossier bevindt, voor zover deze kennisname noodzakelijk is. Dit vereist evenwel steeds de voorafgaande instemming van de onderzoeksrechter. In praktijk vraagt de aangestelde justitieassistent om deze toelating. De informatie die JA aldus bekamt, kan ook met de psycholoog gedeeld worden. Zij werken immers collegiaal samen bij de uitvoering van de opdracht. In het kader van een procedure ‘bemiddeling en maatregelen’ (art. 216ter Sv.) wordt deze toelating door de bevoegde parketmagistraat verleend.”

¹⁴ Adv.RvS 70.878/1 van 22 februari 2022 over een ontwerp dat geleid heeft tot het besluit van de Vlaamse Regering van 18 maart 2022 (opmerking 2).

¹⁵ Voetnoot uit het geciteerde advies: Zie adv.RvS 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp dat heeft geleid tot de wet van 14 augustus 2021 ‘betreffende de maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie’, *Parl.St.* Kamer 2020-21, nr. 55-1951/001, 119.

Het verdient aanbeveling deze verduidelijking in de memorie van toelichting op te nemen.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Greet VERBERCKMOES

Marnix VAN DAMME